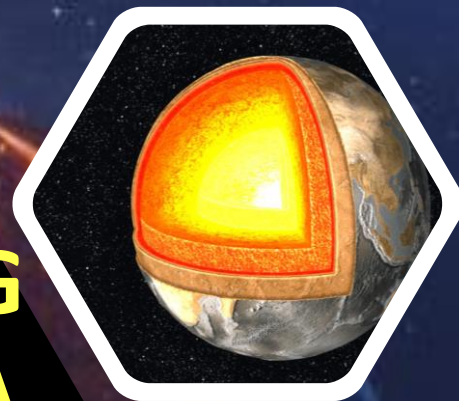

Bài 5

THẠCH QUYỂN. NỘI LỰC VÀ TÁC ĐỘNG CỦA NỘI LỰC ĐẾN ĐỊA HÌNH BỀ MẶT TRÁI ĐẤT

NỘI DUNG BÀI HỌC

1 Thạch quyển

2 Nội lực

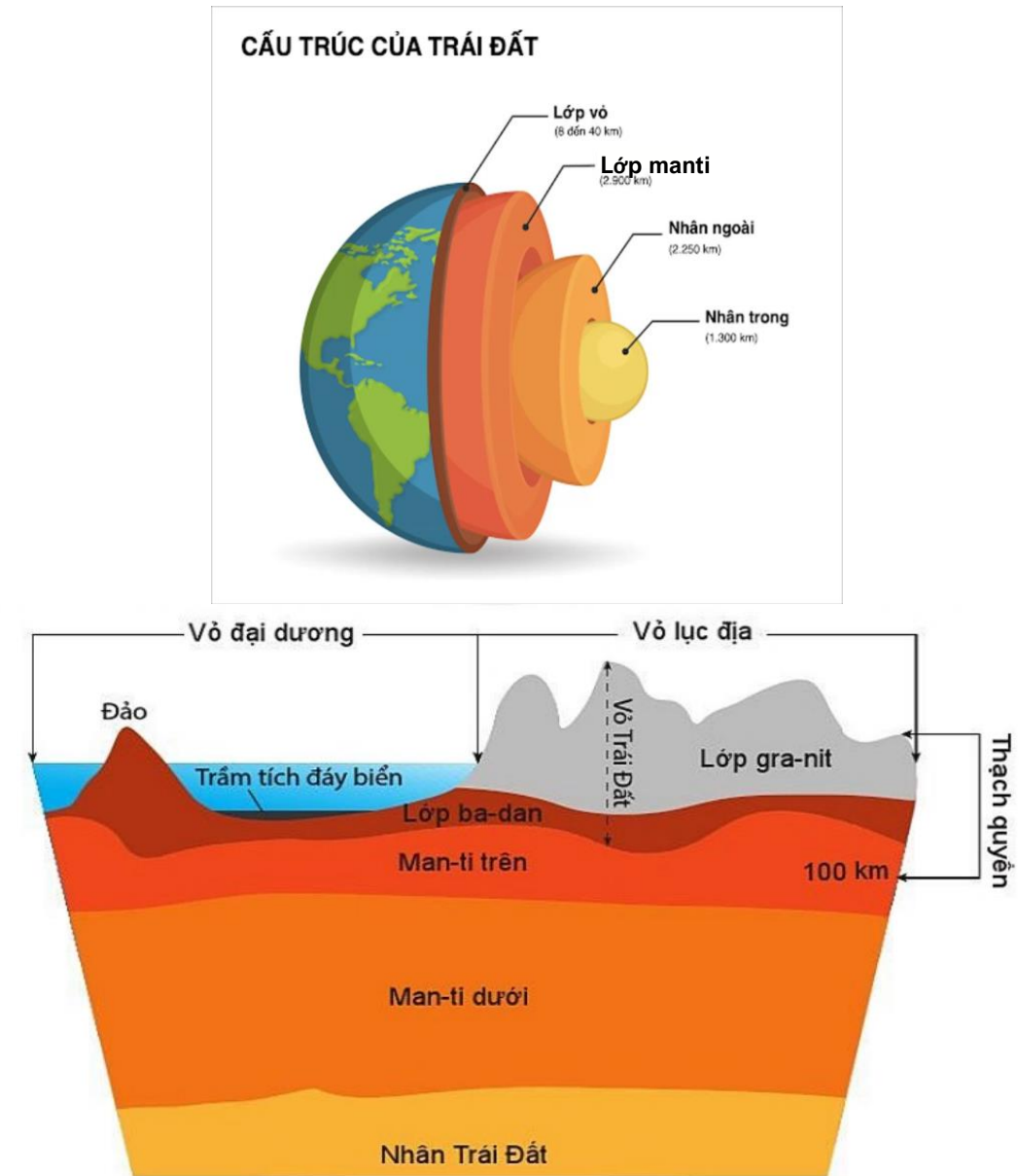

HOẠT ĐỘNG 1: TÌM HIỂU VỀ THẠCH QUYỂN

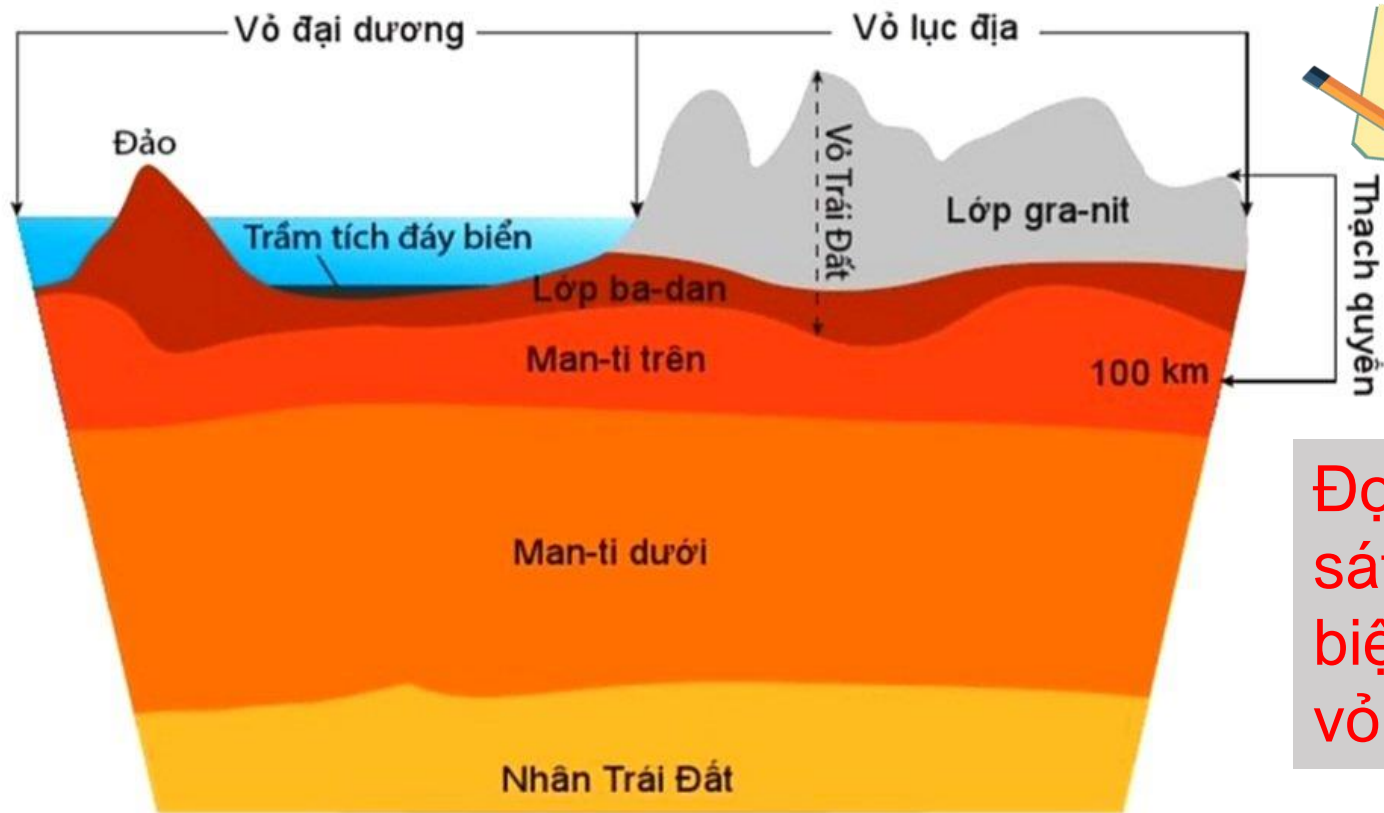
-**Khái niệm:** thạch quyển là lớp vỏ cứng ở ngoài cùng Trái Đất bao gồm: vỏ Trái Đất và phần trên của lớp Manti .

- **Thành phần:** đá thể rắn

Giới hạn: khoảng 100 km, mỏng hơn ở vỏ đại dương và dày hơn ở vỏ lục địa.

Hình 5.1. Thạch quyển trong cấu tạo bên trong của Trái Đất

Nhiệm vụ 1:

Đọc thông tin và quan sát hình 5.1 hãy phân biệt thạch quyển với vỏ Trái Đất.

Hình 5.1. Thạch quyển trong cấu tạo bên trong của Trái Đất

	Vỏ Trái Đất	Thạch quyển
Độ dày	5 km (ở đại dương) đến 70 km (ở lục địa).	100 km.
Thành phần	Gồm vỏ lục địa và vỏ đại dương.	Gồm vỏ Trái Đất và phần cứng mỏng phía trên của manti.

HOẠT ĐỘNG 2. TÌM HIỂU VỀ NỘI LỰC

Nhiệm vụ 2:

Đọc SGK, ghi chú nội dung để trả lời các câu hỏi:

a. Khái niệm:

- **Nội lực** là lực sinh ra từ bên trong Trái Đất.
- **Nguyên nhân** sinh ra nội lực:
 - + Do năng lượng của sự phân hủy các chất phóng xạ
 - + Sự chuyển dịch các dòng vật chất theo trọng lực.
 - + Năng lượng của các phản ứng hoá học.

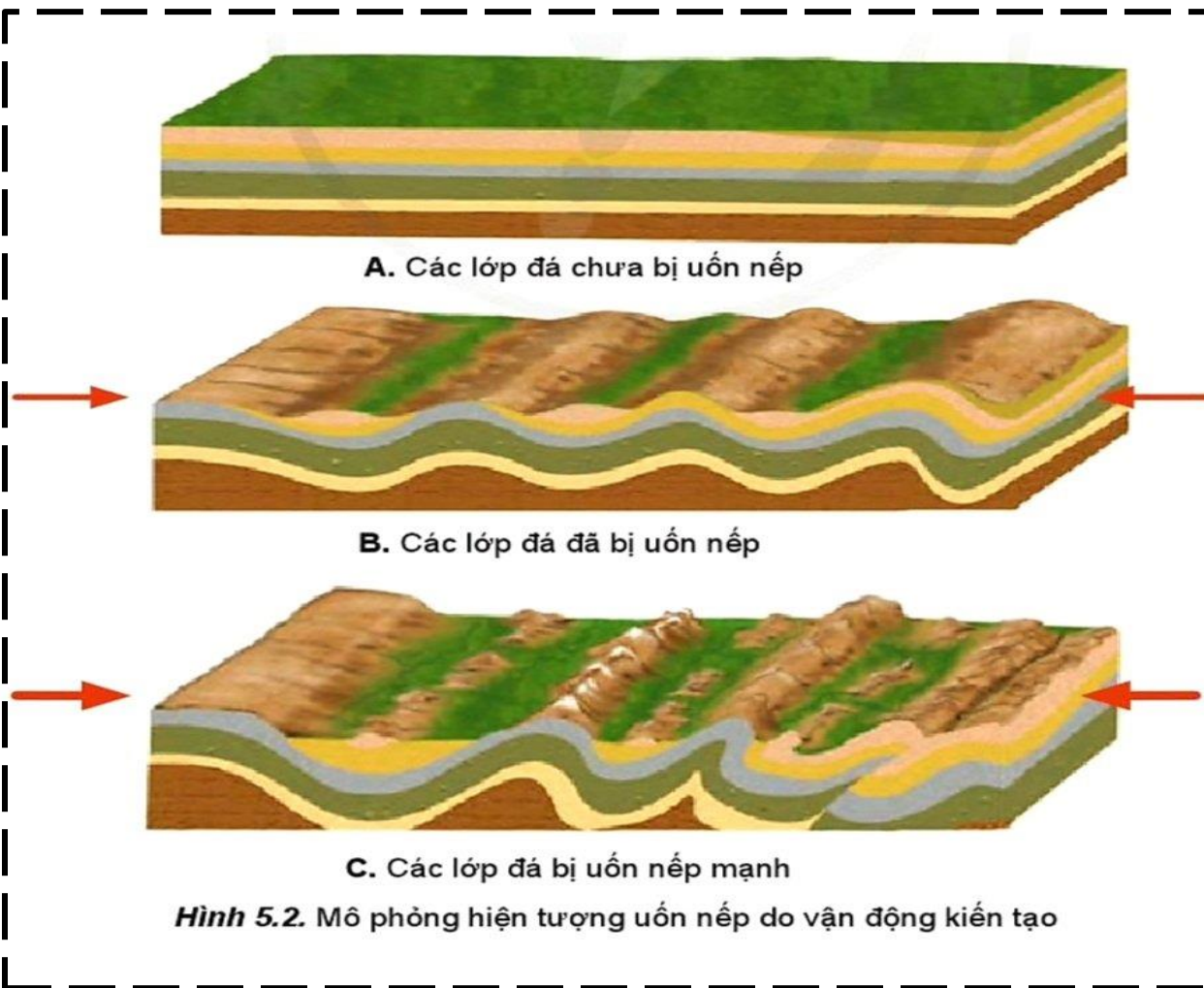

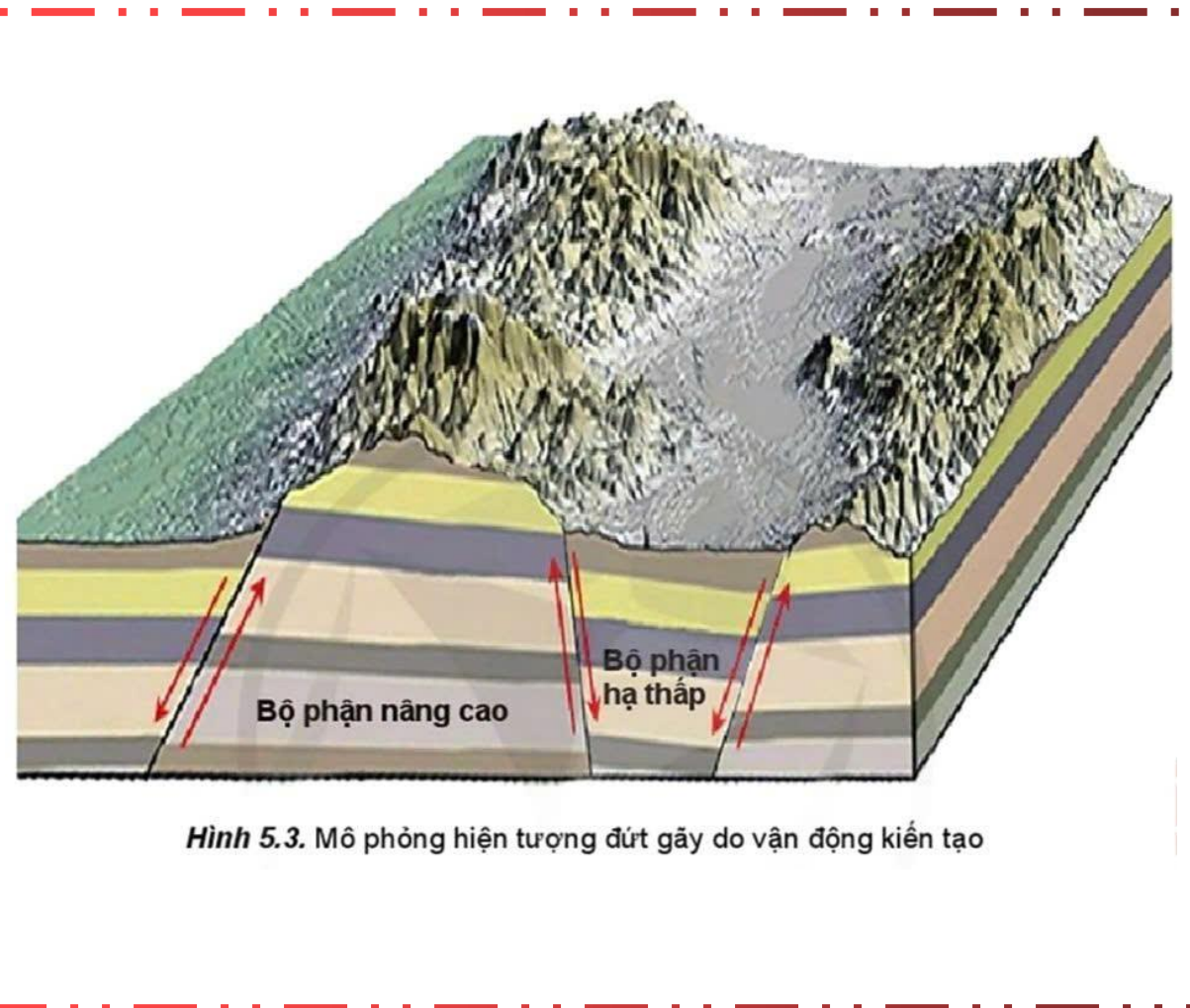
3. Tác động của nội lực đến địa hình bề mặt Trái Đất

HOẠT ĐỘNG 3. TÌM HIỂU TÁC ĐỘNG CỦA NỘI LỰC ĐẾN SỰ HÌNH THÀNH ĐỊA HÌNH

Cấu tạo bởi đá mềm => hình thành các vùng núi uốn nếp

Cấu tạo bởi đá cứng => hình thành đứt gãy
+ Bộ phận nâng lên: Núi, khối núi
+ Hạ thấp: thung lũng, hồ

HOẠT ĐỘNG 3. TÌM HIỂU VÀ TÁC ĐỘNG CỦA NỘI LỰC ĐẾN SỰ HÌNH THÀNH ĐỊA HÌNH

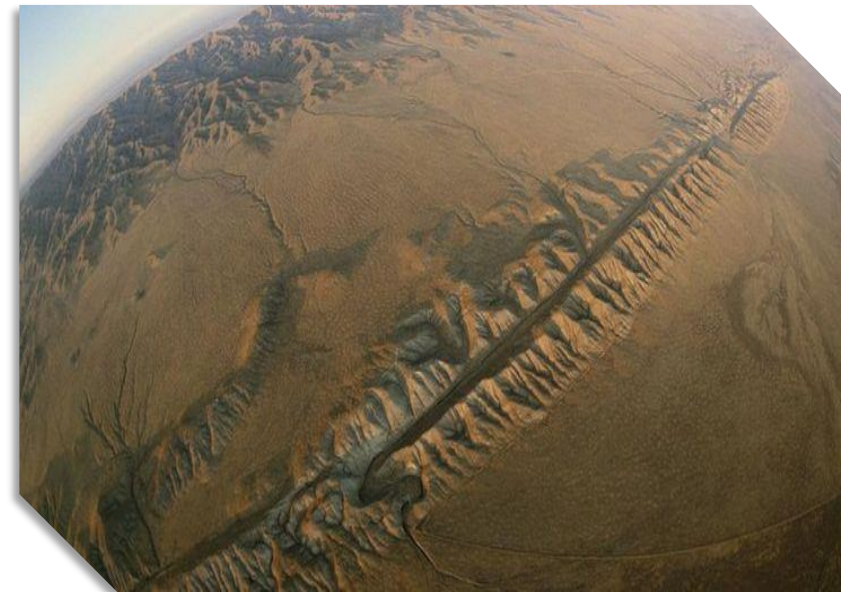
		Hiện tượng uốn nếp	Hiện tượng đứt gãy
Nguyên nhân		Vận động nén ép theo phương nằm ngang	Vận động kiến tạo
Vùng xảy ra		Ở những vùng đá mềm, có độ dẻo cao	Ở khu vực cấu tạo bởi đá cứng
Kết quả	Cường độ yếu	Đá bị xô ép, uốn cong thành nếp	Đá bị nứt vỡ, hình thành các đứt gãy
	Cường độ mạnh	Hình thành vùng núi uốn nếp	Hai bên đứt gãy: + Bộ phận nâng lên tạo thành núi, khối núi. +Bộ phận hạ thấp tạo thành thung lũng
			

MỘT SỐ NÚI UỐN NẾP, ĐỨT GÃY ĐIỀN HÌNH TRÊN TRÁI ĐẤT

Nếp uốn của các lớp đá trầm tích ở Crete – **Hi Lạp**

Đứt gãy San Andreas - **cắt qua California, Hoa Kỳ.**

Uốn nếp, đứt gãy ở hệ thống núi đá tại Vịnh Hạ Long- **VN**

Đứt gãy hình thành Biển đỏ- **Châu Phi và Châu Á.**

NGUYÊN NHÂN HÌNH THÀNH NÚI LỬA

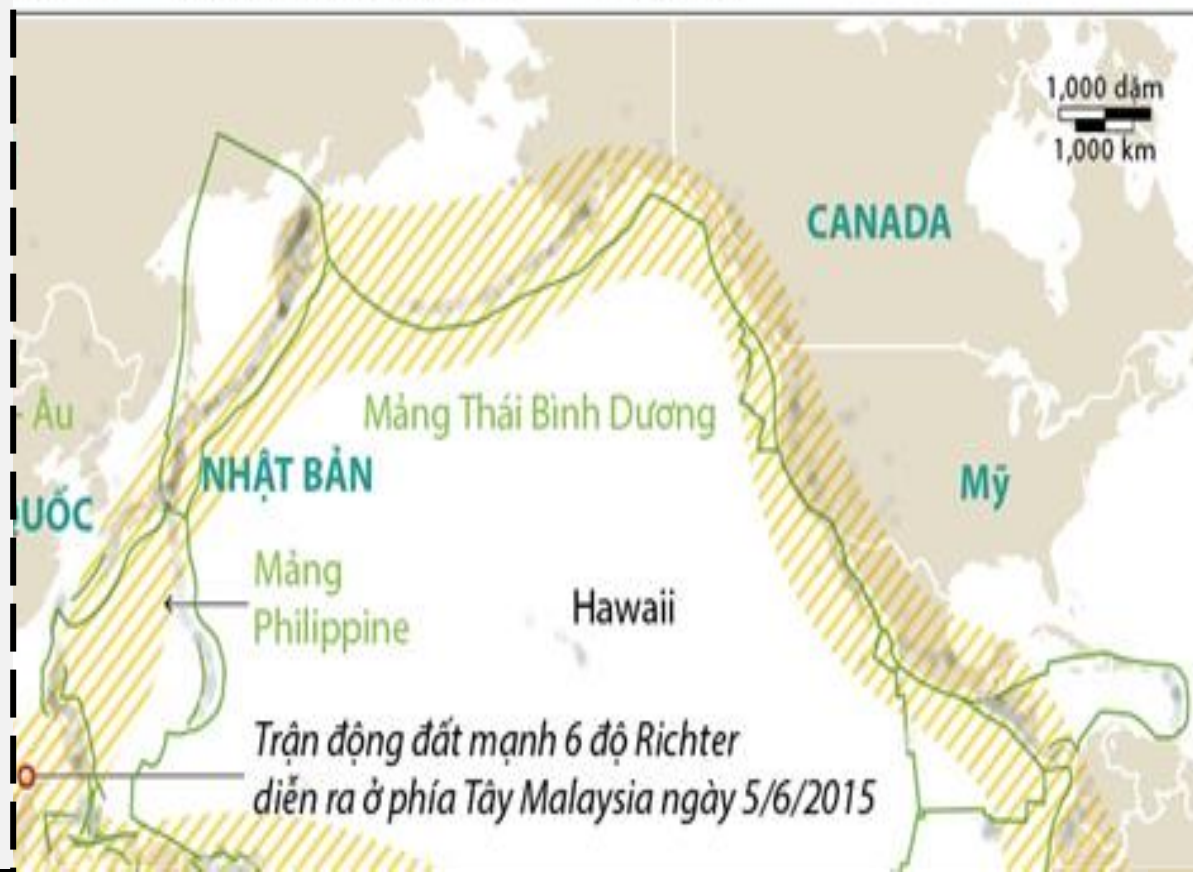
Nguyên nhân: Do trong khi dịch chuyển của các dòng vật chất đối lưu, các mảng kiến tạo tách rời nhau hay xô vào nhau hình thành các vành đai động đất, núi lửa.

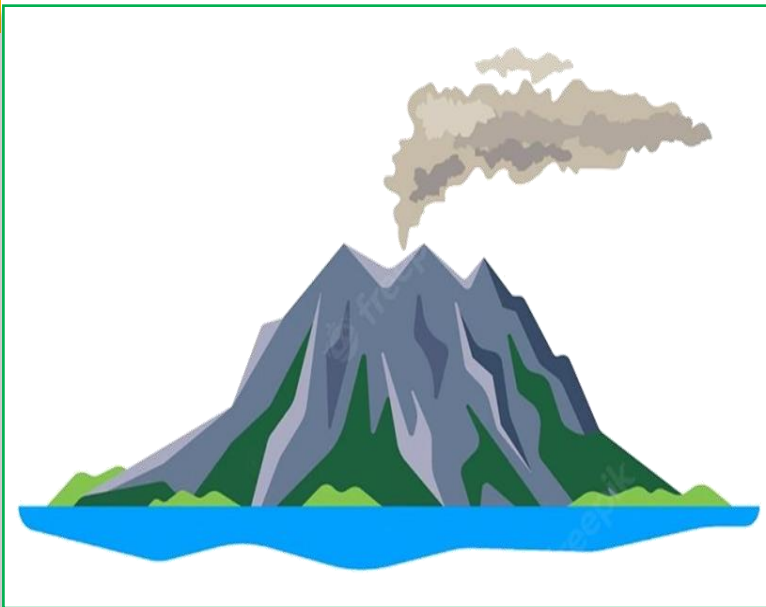
-Trên Trái Đất, núi lửa thường xuất hiện những ranh giới giữa các mảng kiến tạo, và hầu hết là ở dưới nước.

“Vành đai Lửa” Thái Bình Dương

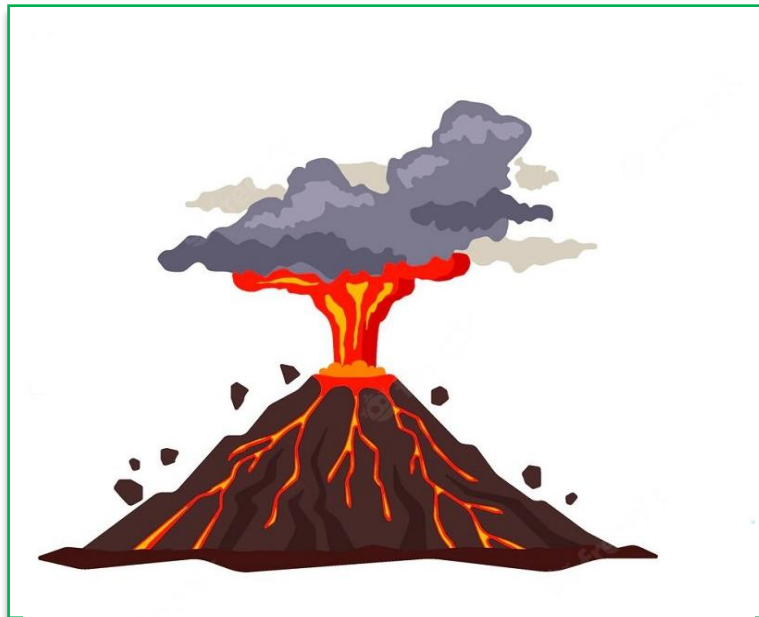
Khoảng 90% các trận động đất trên thế giới xảy ra trong khu vực “Vành đai Lửa”, một đường cung 40.000 km núi lửa và rãnh đại dương bao quanh một phần của Thái Bình Dương.

Vành đai Lửa — Mảng kiến tạo địa chất — Núi lửa

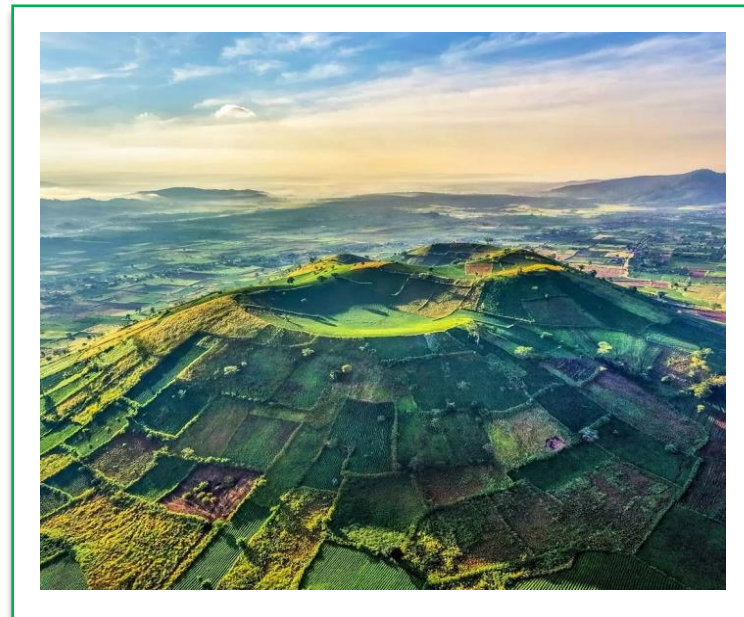

Núi lửa chưa hoạt động

Núi lửa đang hoạt động

Núi lửa đã tắt

Các giai đoạn hoạt động của núi lửa

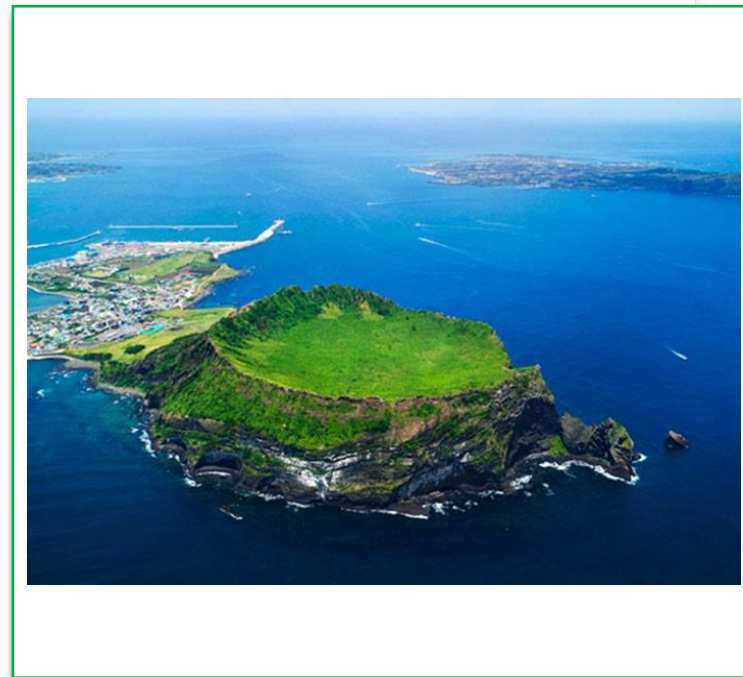
TÁC ĐỘNG CỦA HOẠT ĐỘNG NÚI LỬA ĐẾN SỰ HÌNH THÀNH ĐỊA HÌNH BỀ MẶT TRÁI ĐẤT

Miệng núi lửa ngừng hoạt động tạo thành thung lũng hoặc hồ tự nhiên

Mac-ma phun trào trên diện rộng tạo thành địa hình ba-dan

Hình thành các đảo và quần đảo trên biển và đại dương

Núi lửa làm thay đổi địa hình do hoạt động phun trào và đông cứng mắc-ma trên bề mặt Trái Đất

Núi lửa Chư Đăng Ya

Miệng núi lửa Giếng Tiên

DANH SÁCH MỘT VÀI NÚI LỬA NỔI BẬT TẠI VIỆT NAM

Tên	Độ cao	Tỉnh	Kiểu (Tất cả núi lửa đã tắt)
Đỉnh Quán - Đồng Nai Hạ	392 (m)	Đồng Nai	Tổ hợp
Lý Sơn	181	Quảng Ngãi	Tổ hợp
Hòn Tro	-20	Ngoài khơi Bình Thuận	Núi lửa ngầm
Núi Bà Đen	996	Tây Ninh	Núi lửa đã tắt
Núi Yên Ngựa	452	Nghĩa Đàn , Nghệ An	Núi lửa hình nón
Chư Đăng Ya		Chư Păh , Gia Lai	Tổ hợp
Núi Tà Cú	649	Bình Thuận	Núi lửa đã tắt
Chư Bluk	290	Đắk Nông	Núi lửa dạng tầng, Hang động núi lửa
Bà Rá	563	Bình Phước	Núi lửa đã tắt
R'chai	250	Lâm Đồng	Tổ hợp
Núi Đo	160m	Thanh Hóa	Núi lửa đã tắt
Trường Sơn (núi lửa)	<150 m	Phú Yên	Núi lửa hình nón

HOẠT ĐỘNG 3. TÌM HIỂU VÀ TÁC ĐỘNG CỦA NỘI LỰC ĐẾN SỰ HÌNH THÀNH ĐỊA HÌNH

	Hiện tượng uốn nếp	Hiện tượng đứt gãy	Hoạt động núi lửa
Nguyên nhân	Vận động nén ép theo phương nằm ngang	Do vận động kiến tạo	Do phun trào macma
Vùng xảy ra	Ở những vùng đá mềm, có độ dẻo	Ở khu vực cấu tạo bởi đá cứng	Ranh giới giữa các mảng kiến tạo
Kết quả	Đá bị xô ép, uốn cong thành nếp, vùng núi uốn nếp: như Himalaya, An-đét, Cooc-đi-e,...	-Đá bị nứt vỡ, hình thành các đứt gãy kéo dài - Bộ phận nâng lên tạo thành núi, khối núi, bộ phận hạ thấp tạo thành thung lũng	Tạo thành các ngọn núi lửa, dãy núi lửa - Núi lửa không hoạt động hình thành hồ tự nhiên. - Mắc ma phun trào trên diện rộng hình thành CN badan.

